

 TROMS fylkeskommune ROMSSA fylkkesuohkan			Dok.id.: 2.9.1.3.2.2
Handlingsplan mot rus			Dok.type: Instruks
Utgave: 3.00	Skrevet av: Tore Arnesen	Gjelder fra: 04.10.2024	Godkjent av: Oddbjørn Johnsen
			Sidenr: 1 av 7

HANDLINGSPLAN MOT RUS VED KVALØYA VIDEREGÅENDE SKOLE

INNLEDNING

Misbruk av rusmidler omfatter både legale og illegale stoffer som tabletter, alkohol, narkotiske stoffer og ulike sniffestoffer.

Satsningen på det rusforebyggende arbeid, har en klar forankring i den generelle læreplan for grunnskole og videregående skole. Læreplanen er opptatt av å lage gode og trygge oppvekstvilkår for alle.

Som en del av det rusforebyggende arbeidet ønsker skolen å hjelpe elever som opplever problemer på skolen. Det er viktig at skolen reagerer tidlig på faresignaler som atferdsendring, skulk, fravær og dårligere fagprestasjoner.

Helt sentralt i arbeidet er det sosiale miljøet på skolen og i klassene - og av det følger også et godt læringsmiljø som kommer både for elever, lærere og andre ansatte på skolen til gode.

Noe av det viktigste med planen er derfor å ha klare rutiner, slik at klassekontakt og lærere raskt kan sette i verk tiltak når de får mistanke om at "noe er galt".

Det har også vært viktig å sikre rettssikkerheten for både lærere og elever.

HOVEDMÅL

1. Arbeide for en rusfri skole.
2. Drive rusforebyggende arbeid med klare tiltaksplaner mot rusmisbruk.
3. Sørge for at skolens tilsatte blir regelmessig oppdatert om rusproblematikken og rutiner ved bekymring og mistanke om rusbruk.

DELMÅL

1. Motivere elever og lærere til å engasjere seg i arbeidet mot rus.
2. Øke elevenes og de tilsattes kunnskaper om rusbruk og skadevirkninger.
3. Informere elever og lærere om hvilke hjelpetiltak som finnes på skolen og i nærmiljøet.

4. Holde de tilsatte oppdatert på ulike typer rusmiddel og symptom på disse.
5. Holde de tilsatte oppdatert på rutiner for håndtering av "bekymringssituasjoner" og mistanke om bruk av rusmiddel.

VIKTIGE PRINSIPPER FOR HANDLINGSPLANEN

1. For elever under 18 år er heimen og de foresatte de viktigste samarbeidspartnere
2. Narkotika er et samfunnsproblem som det må arbeides med innenfor en tverretattlig ramme. For heimen og skolen er det naturlig å samarbeide med PPT, skolehelsetjenesten, politiet, sosial- og barnevernstjenesten og faginstansar med spesiell kompetanse på rus.
3. Hvert enkelt tilfelle skal gjennomgås og vurderes individuelt i forhold til rutiner i handlingsplanen.

TILTAKSPLAN

1. Skolen skal tydeliggjøre en rusfri profil.
2. Rusforebyggende tiltak for elevene skal være tema hvert år i elevråd, på klassekontaktmøter (KLM), på klasselærermøter og på planleggingsdager.
3. Alle klassene skal ha et tilbud om undervisningsopplegg i rusforebyggende arbeid.
4. For avgangsklassene skal det gjennomføres et særskilt opplegg med ansvarliggjøring før russetida. Politiet skal delta på dette.
5. De tilsatte skal få informasjon for å øke bevisstheten om hvilke symptom på rusbruk en skal se etter.
6. De tilsatte skal være oppdatert på rutiner for behandling av «bekymringssaker» og ved mistanke om rusbruk.
7. Skolen skal delta i tverretattlig samarbeid med skolehelsetjenesten, PPT for videregående skole, Oppfølgingstjenesten (OT), Barneverntjenesten, Politiets forebyggende gruppe, Utekontakten, SMS, Helsestasjonen, BUP
8. Skolen skal ha rutiner for håndtering av tilfeller av "bekymring" og mistanker om rusbruk.

TILTAK VED MISTANKE OM BRUK AV RUSMIDLER

Beskrivelse: Skolens ansatte skal danne seg et totalbilde av elevens situasjon, ved bl.a. å observere:

- dårlig hygiene og dårlig form
- uro, rastløshet, aggressivitet
- unormal oppstemthet, forvrengning av sanseinntrykk
- kritikkløshet/risikoadferd
- tretthet, sløvhet, nedsatt reaksjonsevne
- manglende konsentrasjon, dårlig hukommelse
- rødhet i øynene, pupillstørrelse og munntørrehet
- skulk/fravær
- at klassemiljøet endrer seg, F.eks. økt konfliktnivå/motsetning i klassen eller at penger og verdisaker forsvinner
- andre tegn/spor i skolemiljøet generelt (her trenger vi hjelp fra andre ansatte)

Ved mistanke taes kontakt med helsesøster.

Pass på at elevens rettssikkerhet og krav på anonymitet blir ivaretatt.

På dette tidspunkt er det naturlig at kontaktlærer og helsesøster tar en uformell samtale med eleven. Selv om eleven benekter at noe er galt, fortsetter kontaktlærer og helsesøster å følge med og observere eleven.

Klassekontakt/helsesøster snakker med eleven og konfronterer han/henne med noen av de observasjonene som er gjort. På et så tidlig stadium, bør det ikke komme påstander som ikke kan bevises. Snakk først om fravær, karakterer, skoleprestasjoner, sløvhet og lignende. Samtalen bør ikke bære preg av forhør, men mer av omsorg og bekymring. Det er viktig å vinkle samtalen riktig! Klassekontakt/helsesøster bør derfor forberede seg godt til samtalen. Den som har samtalen med eleven noterer seg at bekymringssamtalen har funnet sted.

Dersom eleven er under 18 år, skal klassekontakt/rådgiver/helsesøster kontakte elevens foresatte.

Uavhengig av om eleven innrømmer eller benekter forholdet, skal klassekontakt snarest innkalle til klasselærermøte, slik at alle lærerne er orientert og kan følge med eleven.

Rådgiver eller helsesøster tar ansvaret for å føre saken videre til aktuelle hjelpeinstanser som kan være, Oppfølgingstjenesten (OT), Barneverntjenesten, Politiets forebyggende gruppe, Utekontakten, SMS, Helsestasjonen PPT, Det blir innhentet nødvendig tillatelse fra eleven.

Klassekontakt og helsesøster samarbeider nært om den videre oppfølging av eleven.

Rusforebyggende team - Kvaløya vgs

- **Medlemmer: ledelse, rådgiver fra NT, to lærere. Om det er miljøarbeider i skolen vil det være fint om vedkommende deltar i gruppen.**
- **Ønskelig at deltakere i teamet har eller deltar på Korus sin skolering.**
- **Ansvar og oppgaver:**

Aktivetet	Innhold	Hypighet
Møter internt i gruppa	Planlegge og informere	En gang annen hver uke
Informasjon til ansatte	Informere om årshjul og utvikling i problematikken	Jevnlige på fellesmøter
Drøfting i KLM	Representere teamet i klm og være med i drøftinger i ulike saker.	Alle klm bør ha minst en representant til sted. Behovet kan vurderes utover året for den enkelte klasse.
Informasjon om rusmidler og virkninger av bruk.	Nøytral informasjon fakta informasjon. Gis av to og to fra teamet i klassene. Undervisningsopplegg for 1-2 time.	Første gang dette gjennomføres bør det gjennomføres i alle klasser. Fra år 2 bør informasjonen kun gå til nye klasser.
Samtaler med elever.	Samtaler med elever som ønsker det eller råd og veiledning av tillitspersoner for enkeltelever	Fortløpende
Folkehelse og livsmestring	Planlegge program for skolen om den overordnede delen av læreplanen	Årlig
Deltakelse i tverretattlig nettverksgruppe		To ganger i året
Samarbeid med eksterne instanser	Dette i enkeltsaker og overordnet	Fortløpende
Utarbeide planer og årshjul.		Tidligst mulig i skoleåret

TILTAKSKORT VED MISTANKE OM AT ELEVEN ER RUSPÅVIRKET HER OG NÅ

RUS i skolen - Aksjonskort for ansatte

Detaljert aksjonsplan kommer i tillegg – følges opp av ledelse og rusforebyggende team.

Rusforebyggende team: Wenche, Kjell Håvard og Maiken + en fra ledelsen

Handling når:	Hva gjør jeg?	
Eleven ber om hjelp med sitt rusproblem	Den som mottar henvendelsen tar dette i samråd med eleven videre til rusforebyggende team , rådgiver eller helsesykepleier. Det er særs viktig at eleven har innsyn i saken og er med på å styre fremdriften.	
Ansatt, medelev, foresatte eller andre er bekymret for at en elev bruker rus, eller er i ferd med å bli dratt inn i bruk av rus.	Den som mottar bekymringsmeldinga, tar kontakt med og informerer rusforebyggende team. Det er viktig at en tillitsperson for eleven er med i drøftingen.	*Tillitsperson er den som eleven har tillit til. F.eks. kontaktlærer, andre faglærere eller rådgivere.
Eleven er synlig ruset på skolen Må ikke være tvil.	Lærer/annen ansatt skal ikke konfrontere eleven, men informere rektor og/eller avdelingsleder snarest mulig. Også underveis i ei undervisningsøkt. Eleven blir diskret hentet ut av undervisningen til en vurderingssamtale, som gjennomføres av skolens ledelse.	
Elever eller ansatte oppdager at elever bruker rusmidler på skolen	Skolens ledelse kontaktes umiddelbart. Eleven tas umiddelbart ut av undervisningen, og ledelse har ansvar for videre oppfølging.	
Elever eller ansatte oppdager omsetning og oppbevaring av rusmidler på skolen	Skolens ledelse kontaktes umiddelbart og har ansvar for å følge saken videre.	

TIPS VED ELEVSAMTALE

Gi klart uttrykk for at samtalen er pga. bekymring og omtanke, ikke av nysgjerrighet og fordømmelse.

- Vær ærlig overfor eleven. Det er viktig at eleven har tillit og er trygg på deg.
- Snakk om:
  - Økende fravær
  - Dårlige/synkende skoleprestasjoner
  - Trett, ukonsentrert i timene
  - Mye forsentkomming
  - Virker nedfor, lei seg, uvanlig oppstemt
- Spør:
  - Hva kan være årsaken, har eleven selv noen rimelig forklaring? (lærevansker/skoletaper)
  - Har eleven noen venner, er de nye eller gamle? Hva gjør du på fritiden? (trener, spiller etc.)
  - Har du god kontakt med foreldrene dine/de du bor sammen med? Krangler dere ofte/sjelden?
  - Vil du ha noen andre (helsesøster, rådgiver, PPT) å prate med, eller skal vi (klassestyrer g eleven) ha en samtale igjen?
  - Er det i orden dersom jeg kontakter helsesøster/rådgiver, slik at du kan bli innkalt?
  - Fortell at du vil fortsette å følge med eleven og evt. gjenta slike samtaler.

Handlingsplan mot rus	Versjon.: 3.00	Dok.id.: 2.9.1.3.2.2
		Side : 7 av 7

Eksterne referanser